
PROGRAM

Stowarzyszenia Ostra Zieleń

Kim jesteśmy?

Stowarzyszenie Ostra Zieleń jest organizacją pozarządową, w której działają młodzi ludzie pomiędzy 13. a 35. rokiem życia, pragnący promować takie wartości, jak: **prawa człowieka, zrównoważony rozwój, demokracja, ekologia, tolerancja oraz integracja europejska.**

Osoby członkowskie Stowarzyszenia współpracują z podobnie myślącymi młodymi ludźmi z całej Europy. Ostra Zieleń jest częścią Federation of Young European Greens, czyli Federacji Młodych Europejskich Zielonych, która skupia zielone młodzieżowe organizacje pozarządowe i młodzieżówki Zielonych z całej Europy.

Ważne dla nas jest przeciwdziałanie dyskryminacji, rasizmowi, seksizmowi i queerfobii. Działamy, aby zaktywizować społecznie młodych, ale też społeczności lokalne - chcemy pokazywać naszymi aktywnościami, że możliwa jest inna, bardziej **ZIELONA** Polska.

Jak powstawał nasz program?

Jako jedna z pierwszych organizacji młodzieżowych w naszym kraju zdecydowaliśmy się na napisanie własnego programu. Jest to zbiór postulatów stworzonych przez młode osoby dla lepszej przyszłości wszystkich ludzi mieszkających w Polsce.

Głęboko wierzymy w to, że nasza wspólna praca już nie długo przyczyni się do prawdziwych i dobrych zmian. Młode osoby mają głos i on powinien zostać w końcu wysłuchany.

Tworząc program, skupialiśmy się nie tylko na potrzebach młodego pokolenia, ale na całym społeczeństwie. Chcieliśmy, aby postulaty przez nas stworzone były maksymalnie inkluzywne i dotyczyły wszystkich.

***Zachęcamy do zapoznania się z naszym programem
– programem wszystkich Polek i Polaków!***

Razem z naszymi osobami członkowskimi stworzyliśmy program uniwersalny, program, który odpowiada na potrzeby społeczeństwa i dba o ludzi, zwierzęta i środowisko, o naszą wspólną, dobrą przyszłość. Energia, pomysły i determinacja nas - młodych - są niezbędne do budowania kraju, który będzie nowoczesny, sprawiedliwy i otwarty na świat.

Lena Anna Kuklińska
Współprzewodnicząca Stowarzyszenia Ostra Zielon

Jestem naprawdę dumny z naszych osób członkowskich, że wspólnymi siłami udało nam się wypracować świetny projekt. Przyszłość Polski będzie zależała od naszej zdolności do przewycięzania podziałów i współpracy w duchu wzajemnego szacunku. Ważne jest, abyśmy budowali otwartą i tolerancyjną Polskę, w której różnorodność jest ceniona, a wszyscy mają równe szanse na rozwój i sukces.

Piotr Malich
Współprzewodniczący Stowarzyszenia Ostra Zielon

Nasz program

Jako młode osoby, których przyszłość zależy od polityków i polityczek, postanowiliśmy stworzyć program będący odpowiedzią na potrzeby nie tylko naszego pokolenia, ale całego społeczeństwa. W obliczu narastających wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi i degradacją środowiska naturalnego, młodzi ludzie odgrywają ważną rolę w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań.

Jesteśmy przekonani, że Polska może być w pełni demokratycznym, równościowym, inkluzywnym i dążącym do rozwoju społeczeństwem krajem. Nasz program opowiada o Polsce przyszłości. Młodzi ludzie powinni mieć możliwość wyrażania swoich poglądów, bez obawy o stygmatyzację czy dyskryminację. Dlatego zachęcam do tworzenia przestrzeni dialogu, gdzie młodzież może wspólnie dyskutować i wpływać na decyzje dotyczące przyszłości kraju.

Wierzymy, że młodzież może odegrać kluczową rolę w budowaniu mostów pomiędzy różnymi grupami społecznymi i politycznymi, aby znaleźć wspólne rozwiązania dla dobra całego kraju.

PRAWA OSÓB LGBTQIA+

- pełna równość małżeńską i partnerską niezależnie od płci i orientacji osób pozostających w związku oraz objęcie tych związków ochroną konstytucyjną
- rozszerzenie zakresu przestępstw z nienawiści o czyny motywowane queerfobią, rasizmem i ksenofobią, także wobec jednostki, oraz zapewnienie ścigania ich z urzędu
- zakaz terapii konwersyjnych i innych szkodliwych praktyk pseudonaukowych, a także zakaz ingerencji chirurgicznej podejmowanej na noworodkach interplciowych, czyli wykonywania tzw. zabiegów normalizujących
- uproszczenie procesu uzgodnienia płci poprzez wprowadzenie rozwiązań legislacyjnych oraz umożliwienie refundacji korekty płci
- umożliwienie oznaczenia w dokumentach (w tym w Narodowym Spisie Powszechnym) płci innej niż męska i żeńska dla osób interplciowych i niebinarnych, a finalnie również zniknięcie płci z peselu

Współczesne społeczeństwo zmierza w kierunku większej równości i akceptacji dla wszystkich jego członków, niezależnie od ich orientacji seksualnej, tożsamości płciowej czy wyrażania siebie. Prawa osób LGBTQIA+ stanowią nieodłączną część tego procesu i mają ogromne znaczenie dla naszej wspólnej przyszłości. Dlaczego zatem prawa tych osób są takie istotne dla współczesnego społeczeństwa?

Dlatego, że dotyczą one równości i sprawiedliwości społecznej, eliminując dyskryminację, przemoc i wykluczenie społeczne, oraz zapewniając równy dostęp do zasobów i ochronę przed nietolerancją. Są także nieodłącznym elementem poszanowania praw człowieka, zgodnym z wartościami demokracji, równości i godności ludzkiej. Mają również istotny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne osób LGBTQIA+, poprzez zapewnienie odpowiedniej opieki zdrowotnej i wsparcia społecznego. Wsparcie i ochrona praw osób LGBTQIA+ są niezbędne dla budowania bardziej równego, tolerancyjnego i dobrze prosperującego społeczeństwa.

PRAWA KOBIET

- dostęp do legalnego, bezpiecznego, refundowanego zabiegu przerwania ciąży do 12. tygodnia ciąży
- refundowanie zabiegów in vitro oraz środków antykoncepcyjnych
- dostęp do antykoncepcji awaryjnej bez recepty oraz możliwość dokonania sterylizacji na własne życzenie, niezależnie od płci
- wprowadzenie urlopu ojcowskiego obok macierzyńskiego (każdy na rok)
- ściąganie alimentów jak podatków
- objęcie przez świadczenia związane z opieką okołoporodową bezpłatnego znieczulenia podczas porodu
- zmianę definicji gwałtu, czyli zastąpienie domniemania zgody na seks, domniemaniem braku zgody na seks
- wprowadzenie definicji przemocy ekonomicznej i rozwiązań przeciwdziałających przemocy ekonomicznej
- systemowe zapewnienie kwotowej reprezentacji kobiet w zarządach i radach nadzorczych dużych spółek i spółek skarbu państwa oraz spółek samorządowych, a także wprowadzenie rozwiązań ustawowych przyznających pracownikom prawo do informacji o płacach oraz nakładające obowiązek sprawozdawczy po stronie pracodawców (w tym audyt płac z uwzględnieniem płci), jak również zakazanie pytania o płęć w aplikacjach o pracę

Obecnie, społeczeństwo coraz częściej mówi o istocie poszanowania i respektowania praw kobiet dla osiągnięcia równości i sprawiedliwości, ale także dla postępu. Nie można pozwolić, aby dłużej Polki (stanowiące ponad połowę społeczeństwa) nie były traktowane na równi z mężczyznami, czuły się zagrożone a ich prawa były ograniczane. Decyzje dotyczące własnego ciała i zdrowia są fundamentalnymi prawami człowieka. Dążenie do pełnej równości płci, eliminacji przemocy domowej, zapewnienia praw reprodukcyjnych i zwiększenia udziału kobiet w życiu publicznym to nie tylko wyraz sprawiedliwości społecznej, ale również kluczowy czynnik dla zrównoważonego rozwoju i pomyślnej przyszłości naszego społeczeństwa.

PRAWA OSÓB UCHODźCZYCH

- zaktualizowanie polityki migracyjnej państwa pod względem walki z obecnymi problemami systemowymi oraz kryzysem humanitarnym na pograniczu polsko-białoruskim
- zapewnienie sprawności systemu w zakresie wydawania pozwoleń na pracę na terenie Polski osobom spoza niej
- stworzenie nowej Ustawy o osobach migranckich i uchodźczych zgodną z dokumentami ratyfikowanymi przez Polskę, zastępującą obecną Ustawę o uchodźcach; uregulowanie prawne detencji oraz zasad funkcjonowania tak zwanych ośrodków dla cudzoziemców (na podstawie raportów organizacji na rzecz prawa człowieka i Rzecznika Praw Obywatelskich); reforma systemu administracyjnego w zakresie osób migranckich i uchodźczych w celu zapobiegnięcia jego przeciążeniu;
- ratyfikowanie Konwencji o statusie bezpaństwowców
- wdrażanie polityki integracji, a nie asymilacji kulturowej
- umożliwienie obywatelom Ukrainy oraz innych państw, niebędących członkami Unii Europejskiej, przebywających w Polsce na stałe, prawa do udziału w wyborach samorządowych;
- uznanie Ślązaków, Kaszubów i Wilamowian za mniejszości etniczne, a ich języków za języki mniejszości etnicznych

Prawa osób uchodźczych i mniejszości etnicznych są kluczowe dla współczesnego społeczeństwa dążącego do równości, sprawiedliwości społecznej i poszanowania różnorodności. Zapewnienie równego traktowania i ochrony przed dyskryminacją buduje spójne i zintegrowane społeczeństwo. Przestrzeganie praw człowieka, niezależnie od statusu migracyjnego czy przynależności etnicznej, jest nieodzowne dla zachowania godności, wolności i równości. Włączenie osób uchodźczych i mniejszości etnicznych przynosi korzyści społeczno-gospodarcze, wpływa na innowacyjność i wzrost. W kontekście międzynarodowym i humanitarnym, ochrona osób uchodźczych i migranckich jest moralnym obowiązkiem i wyrazem solidarności. Poszanowanie praw osób uchodźczych i mniejszości etnicznych buduje harmonijne i inkluzywne społeczeństwo oparte na równości, sprawiedliwości i poszanowaniu praw człowieka.

POLITYKA NARKOTYKOWA

- dekryminalizacja stosowania niewielkich ilości narkotyków i innych substancji psychoaktywnych
- stworzenie systemu pomocy medycznej i psychologicznej osobom uzależnionym
- większe kary dla nielegalnej sprzedaży narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych
- legalizację marihuany rekreacyjnej i medycznej
- umożliwienie hodowania do czterech roślin konopi na gospodarstwo domowe dla użytku własnego
- legalizacja produkcji marihuany medycznej i rekreacyjnej na użytek detaliczny oraz podniesienie możliwego progu zawartości THC do 15%
- umożliwienie osobom pomiędzy 18 a 25 rokiem kupna produktów z zawartością maksymalnie 10% THC, a osobom starszym do 15% THC

Polityka narkotykowa jest niezwykle istotna dla współczesnego społeczeństwa. Obecna polityka – oparta na represjach – nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dlatego dekryminalizacja narkotyków pozwala skoncentrować się na zdrowiu publicznym, rehabilitacji i profilaktyce. Legalizacja marihuany ma potencjał przyniesienia korzyści społecznych, takich jak kontrola rynku, zmniejszenie przestępczości związanej z nielegalnym obrotem oraz lepszy dostęp do opieki zdrowotnej. Decyzje dotyczące polityki narkotykowej powinny być oparte na naukowych dowodach i analizie skutków społecznych, które wskazują na redukcję szkód zdrowotnych i poprawę bezpieczeństwa użytkowników.

KULTURA

- przeznaczanie co najmniej jednego procenta budżetu państwa na kulturę
- darmowy wstęp do wszystkich państwowych muzeów; utrzymanie cen biletów na poziomie dostępnym dla mieszkańców
- udostępnianie przez szkoły i biblioteki lektur w wersji elektronicznej, a także popularyzacja dostępnych źródeł; zwiększenie dostępności do kultury poprzez jej cyfryzację, czyli digitalizację zbiorów muzealnych i bibliotecznych, materiałów audiowizualnych oraz dokumentacji zabytków dziedzictwa materialnego
- likwidację dysproporcji w wynagradzaniu za tę samą pracę w instytucjach podobnego typu, ale prowadzonych przez różnych organizatorów (ministerstwo, samorządy, urzędy marszałkowskie); ustalenie ogólnych standardów dotyczących warunków pracy, płacy i zatrudnienia w instytucjach tego samego typu, które muszą być przestrzegane we wszystkich instytucjach bez względu na miejsce prowadzenia działalności i organizatora
- znowelizowanie ustawy o prowadzeniu i organizowaniu działalności kulturalnej, tak by instytucje kultury mogły być finansowane z kilku źródeł;
- powołanie ustawy o zawodzie artysty; wspieranie twórców i artystów w formie grantów, stypendiów, funduszy na konkursy
- zniesienie przepisu kodeksu karnego dotyczącego tzw. obrazy uczuć religijnych, ograniczającego wolność twórczą i osobistą
- wprowadzenie możliwości odpisania przez firmy (do wysokości 1% CIT) dotacji przeznaczonych na wspieranie działalności kulturalnej i społecznej

Kultura i jej dofinansowanie są niezwykle istotne dla współczesnego społeczeństwa. Odzwierciedla naszą tożsamość, dziedzictwo i różnorodność, tworząc więzi społeczne. Ponadto, wpływa na nasz rozwój intelektualny i emocjonalny, otwierając nas na nowe perspektywy. Kultura pełni także istotną rolę gospodarczą, generując miejsca pracy i przyczyniając się do rozwoju turystyki. Promuje dialog międzykulturowy i buduje społeczeństwo tolerancyjne. Inwestowanie w kulturę to inwestycja w rozwój, kreatywność i wartości, które kształtują lepszą przyszłość dla wszystkich.

MEDIA PUBLICZNE

- reforma mediów publicznych, zwiększająca ich niezależność od ośrodków władzy
- media publiczne bez reklam innych niż społeczne
- zakaz reklam używek oraz reklam kierowanych do dzieci
- zlikwidowanie Rady Mediów Narodowych i przekazanie jej obowiązków KRRiT
- udostępnienie materiałów tworzących zawartość archiwów telewizji publicznej i publicznego radia jako wspólnego dziedzictwa kulturowego
- równy dostęp różnych ugrupowań politycznych do programów informacyjnych i publicystycznych w mediach publicznych
- organizowanie debat prezydenckich i liderów ugrupowań partyjnych przed wyborami parlamentarnymi w porozumieniu największych stacji telewizyjnych (zamiast monopolu jednej stacji)
- uregulowanie zasad prowadzenia biuletynów informacyjnych i gazet samorządowych

Wolne i niezależne od rządzących media publiczne są niezwykle istotne dla współczesnego społeczeństwa z wielu powodów. Przede wszystkim, stanowią one podstawowy filar demokracji, zapewniając obiektywne informacje, różnorodne perspektywy i swobodę wypowiedzi. Dzięki nim społeczeństwo może być dobrze poinformowane, krytycznie myśleć i uczestniczyć w życiu publicznym. Wolne media publiczne są także ważnym mechanizmem kontroli władzy, zapobiegając manipulacji, cenzurze i nadużyciom. Ponadto, pełne niezależności media publiczne mają również znaczący wpływ na wiarygodność informacji, co jest kluczowe w dobie rozpowszechniania fałszywych informacji i dezinformacji.

Są one też istotne dla zapewnienia pluralizmu i różnorodności informacji. Dają głos różnym grupom społecznym, promując dialog, debatę i wzajemne zrozumienie. Przez umożliwienie prezentacji różnych perspektyw i poglądów, media publiczne przyczyniają się do budowania spójnego i zrównoważonego społeczeństwa. Zapewnienie niezależności mediów publicznych jest nieodzowne dla ochrony wolności słowa i zachowania równowagi w społeczeństwie.

PRAWA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- likwidowanie barier wykluczających osoby z niepełnosprawnością z życia społecznego i na rynku pracy, w tym publiczny transport zbiorowy dostępny dla osób z ograniczoną mobilnością oraz dostosowywanie budynków instytucji publicznych do osób z ograniczoną mobilnością
- ratyfikowanie protokołu fakultatywnego do Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych;
- zrównanie renty socjalnej z minimalnym wynagrodzeniem;
- ujednoczenie systemu orzekania o niepełnosprawności; zreformowanie instytucji ubezwłasnowolnienia i wsparcie jej innymi formami prawnego wsparcia zgodnie z modelem wspieranego podejmowania decyzji;
- zapewnienie osobom opiekującym się osobami z niepełnosprawnością ze wskazaniem do stałej lub długotrwałej opieki, pobierającym emerytury lub renty, comiesięcznego dodatku w wysokości różnicy między kwotą świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą pobieranej emerytury lub renty; prawo do świadczenia pielęgnacyjnego dla każdego faktycznego opiekuna osoby z niepełnosprawnością ze wskazaniem do stałej lub długotrwałej opieki, nieposiadającego prawa do emerytury lub renty, w tym także dla faktycznego opiekuna nieposiadającego obowiązku alimentacyjnego;
- zagwarantowanie co najmniej jednego w roku kalendarzowym bezpłatnego turnusu rehabilitacyjnego dla osoby z niepełnosprawnością (ze wskazaniem do rehabilitacji) oraz urlopu wytchnieniowego dla osoby się nią opiekującej;
- stworzenie w każdej gminie domów dziennego pobytu dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, świadczących usługi asystenckie i opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, powiązanych ze świetlicami dla dzieci i młodzieżowy, umożliwiającymi integrację międzypokoleniową i rozwijanie poczucia wspólnoty lokalnej.

Prawa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów są kluczowe dla wspólnego społeczeństwa. Zapewniają równość, godność i eliminację dyskryminacji. Ochrona tych praw jest zgodna z wartościami demokracji i poszanowania godności ludzkiej. Wspiera budowanie społeczeństwa inkluzywnego i dostosowanego do różnych potrzeb. Gwarantuje pełne uczestnictwo i integrację osób z niepełnosprawnościami, wzbogacając naszą społeczność.

ŚRODOWISKO

- ustanowienie funkcji Rzecznika Ochrony Przyrody i Rzecznika Ochrony Praw Zwierząt
- wprowadzenie kategorii przestępstw wobec przyrody, powietrza, wody i innych zasobów naturalnych
- efektywne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” dla wszystkich sektorów, w tym dla sektora hodowlanego
- poprawienie funkcjonalnej łączności między siedliskami, aby umożliwić rozwój i wzmocnienie populacji różnych gatunków oraz wystarczającą wymianę osobniczą lub genetyczną, a także migrację gatunków i przystosowanie się do zmiany klimatu

Ochrona środowiska jest niezwykle istotna dla współczesnego społeczeństwa z kilku powodów. Po pierwsze, zdrowe i zrównoważone środowisko jest niezbędne dla naszego własnego dobrostanu i jakości życia. Chroniąc ekosystemy i zachowując czystość powietrza, wody i gleby, dbamy o nasze zdrowie fizyczne i psychiczne. Po drugie, ochrona środowiska ma istotny wpływ na naszą przyszłość i przyszłe pokolenia. Zapewnienie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym są kluczowe dla długoterminowego dobrobytu społecznego i gospodarczego.

Ponadto, ochrona środowiska ma wymiar globalny, ponieważ problemy ekologiczne nie znają granic narodowych. Współpraca międzynarodowa i podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju są niezbędne dla zachowania równowagi ekologicznej na skalę globalną. Wreszcie, ochrona środowiska jest związana z zachowaniem bioróżnorodności i ochroną zagrożonych gatunków. Zapewnienie różnorodności ekosystemów i ochrona dzikiej przyrody ma nie tylko wartość intrinsekwestyczną, ale również przyczynia się do równowagi ekologicznej i stabilności ekosystemów. Ochrona środowiska jest więc nieodzowna dla naszego dobrobytu, przyszłości naszych dzieci i przyszłych pokoleń oraz dla zachowania piękna i bogactwa naszej planety.

BIORÓŻNORODNOŚĆ

- przywrócenie siedliskom zdegradowanym warunków umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów
- wyłączenie do 2030 r. z działań przemysłowych co najmniej 30 proc. łądów i mórz państwa oraz objęcie ochroną ścisłą co najmniej 10 proc. Polski
- wprowadzenie obowiązku wygospodarowania na polach uprawnych co 2 ha, dzikiego pasa zieleni o szerokości 6 m (pasy kwietne, krzewy)
- wprowadzenie ograniczeń w wykorzystaniu środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych i naturalnych
- wyznaczanie nowych oraz połączenie przerwanych korytarzy ekologicznych
- powstrzymanie rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych
- wprowadzenie zakazu dotyczącego sprowadzania i sprzedaży egzotycznych gatunków zwierząt
- wprowadzenie zwiększonej kontroli dotyczącej sprowadzania i sprzedaży gatunków roślin egzotycznych
- wspieranie wspólnego rozwoju technologii i wspólnych programów badań naukowych na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz zwiększanie możliwości w zakresie badań naukowych i monitorowania
- zidentyfikowanie do 2025 r., a następnie wyeliminowanie, wycofanie lub reformowanie zachęt oraz dotacji szkodliwych dla różnorodności biologicznej

Na obszarze Polski występuje ok. 17 000 gatunków roślin oraz 33-45 tys. gatunków zwierząt, z których ponad 90% to owady. Pomimo dużego bogactwa gatunkowego, bioróżnorodność wymaga ochrony, gdyż aktualnie zagrożonych jest 147 gatunków zwierząt (w tym 89 krytycznie) oraz 133 roślin (w tym 74 krytycznie). Ponadto liczebność 310 gatunków roślin i 1318 gatunków zwierząt wciąż spada, a listy chronionych i zagrożonych gatunków są z każdym rokiem coraz dłuższe. Co więcej – nawet nie wiemy, z kim dzielimy naszą planetę... do tej pory udało nam się skatalogować ok. 1,4-1,8 mln gatunków roślin i zwierząt na całym świecie, lecz wciąż odkrywamy nowe. Według różnych szacunków całkowita liczba gatunków występujących na Ziemi może wynosić od 2 do nawet 100 mln!

WODA

- przywrócenie dobrej i bardzo dobrej jakości wód powierzchniowych w Polsce najpóźniej do 2027 r., a także zwiększenie rygoru wydawania pozwoleń wodnoprawnych i decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.
- odnowienie zasobów i poprawa jakości wód podziemnych w Polsce do 2027 r.
- popularyzacja i wprowadzenie dotacji na małą retencję - tworzenie i utrzymywanie ogrodów deszczowych posadowionych pod rynnami i zasilanych wodą opadową
- wprowadzenie zakazu osuszania mokradeł oraz przywrócenie 50% torfowisk do 2040, a także wdrożenie planu renaturyzacji rzek do roku 2027 r.
- popularyzacja retencji w rowach melioracyjnych na cele rolnicze
- stworzenie zautomatyzowanego systemu wczesnego ostrzegania i stałego monitorowania jakości wód
- dostosowanie programu ochrony przed powodzią i suszą do aktualnych wyzwań klimatycznych, a system odszkodowań - do realnych potrzeb poszkodowanych
- nadanie wodom stojącym i płynącym osobowości prawnej
- intensyfikacja prac nad gruntownym czyszczeniem wód Bałtyku z odpadów powojennych; opracowanie i wprowadzenie skutecznych rozwiązań zapobiegających spływaniu zanieczyszczeń do wód Bałtyku
- objęcie ochroną obszarową (ochroną ścisłą) co najmniej 30% powierzchni w całym Morzu Bałtyckim nie później niż do 2030 r.
- wprowadzenie restrykcyjnych kontroli połowowych oraz wprowadzenie systemu kar i opłat za nadmierny połów określonych gatunków ryb

Ochrona wód jest niezwykle istotna przede wszystkim, dlatego że woda jest fundamentalnym zasobem naturalnym, niezbędnym do życia i zdrowia ludzi oraz funkcjonowania ekosystemów. Chroniąc czystość i jakość tych wód, zapewniamy dostęp do bezpiecznej i odpowiedniej jakości wody pitnej oraz ochronę zdrowia publicznego. Ponadto, wody powierzchniowe i podziemne odgrywają istotną rolę w gospodarce, dostarczając surowce, energię i obszary rekreacyjne.

LASY

- do 2030 r. Polska pokryta lasami w 40%, jak też promocja naturalnego odnawiania się lasu, dążenie do utrzymania składów gatunkowych drzewostanów w możliwie dużym stopniu zgodnych z siedliskiem, ochrona mikrosiedlisk oraz zwiększenie ilości martwego drewna w lasach
- zmiana polskiej ustawy dotyczącej lasów, aby była zgodna z prawem europejskim; odbudowa leśnej własności prywatnej
- wprowadzenie regulacji umożliwiających tworzenie lasów aglomeracyjnych/podmiejskich, np. tzw. Zielone Pierścienie, podporządkowanych celom społecznym bez prowadzenia gospodarki leśnej
- zapewnienie społecznej kontroli i konsultacji społecznych przy wszystkich wycinkach poprzez umożliwienie społeczeństwu łatwego dostępu do informacji dotyczących lasów i gospodarki leśnej; nadanie statusu lasów społecznych wszystkim zbiorowiskom zieleni, lasom i puszczołom; nałożenie obowiązku szerszego informowania o kończącym się PULu (plan urządzenia lasu) i możliwości brania udziału w konsultacjach z nim związanych
- zakaz eksportu drewna poza UE; zakaz wprowadzania do lasów obcych gatunków drzew, zakładania jednogatunkowych drzewostanów, stosowania orki i grodzień
- zakaz cięć w okresie lęgowym; ujednoczenie systemu oznaczeń drzew do wycinki, gdyż obecny nie zawsze pozwala mieszkańcom zidentyfikować jej rozmiar
- wprowadzenie projektów ponownego zalesiania realizowanych w odpowiednich ekosystemach z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i roślin w celu przywrócenia siedlisk do wcześniejszego podobnego stanu; ograniczenie chemizacji na plantacjach drzew, a w najcenniejszych lasach całkowicie zaniechanie używania chemicznych środków szkodliwych dla środowiska

Ochrona lasów jest niezwykle istotna dla współczesnego społeczeństwa, ponieważ stanowią one ekosystem, który zachowuje bioróżnorodność i równowagę ekosystemów. Pełnią także istotną rolę w regulacji klimatu poprzez absorpcję dwutlenku węgla. Dodatkowo, oczyszczają powietrze i wodę, tworząc zdrowe środowisko życia. Lasy mają także znaczenie społeczne jako miejsca rekreacji oraz ekonomiczne jako źródło drewna i surowców leśnych. Ochrona lasów przyczynia się do ochrony przyrody, zdrowia ludzi i zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Dlatego konieczne jest podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego zarządzania lasami i ochrony tych cennych ekosystemów.

PARKI NARODOWE I TERENY CHRONIONE

- rozszerzenie istniejących parków narodowych oraz powołanie do życia nowych (np.: Turnicki, Mazurski, Jurajski oraz park narodowy Doliny Dolnej Odry)
- likwidacja szkodliwych przepisów, które uzależniają tworzenie kolejnych parków narodowych od decyzji samorządów, jak również wprowadzenie przepisów przyspieszających proces tworzenia rezerwatów i terenów ochronnych oraz zakaz zmniejszania obszarów parków w ramach ustalonych granic
- objęcie ochroną ścisłą wszystkich lasów naturalnych i starodrzew, oraz torfowisk, łąk naturalnych, terenów podmokłych, namorzyn i łąk trawy morskiej, a także wyłączenie z pozysku gospodarczego lasów górskich
- wprowadzenie dofinansowania dla wsi/miast w budowę infrastruktury technicznej, profity dla mieszkańców/nek za tworzenie w okolicy parków narodowych
- zmiana finansowania parków narodowych
- zmiana typu gospodarki leśnej na zbliżoną do naturalnej. Wyłączenie z pozysku gospodarczego minimum 20% lasów
- ustanowienie w granicach obszarów objętych ochroną przyrody obszarów ściśle chronionych, w tym objęcie całej Puszczy Białowieskiej ochroną parku narodowego i wstrzymanie gospodarki leśnej w Puszczy

Parki narodowe stanowią kluczowe obszary ochrony przyrody, które zapewniają schronienie dla wielu zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Ich powiększenie pozwoliłoby na zachowanie większej różnorodności biologicznej i ochronę unikalnych ekosystemów. Mają ogromne znaczenie dla kształtowania świadomości ekologicznej i edukacji społeczeństwa. Rozszerzenie liczby parków narodowych umożliwiłoby większej liczbie osób dostęp do takich miejsc, co przyczyniłoby się do wzrostu świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych. Są także atrakcyjnymi miejscami do aktywnego wypoczynku, obserwacji przyrody i turystyki ekologicznej. Działania te mają długoterminowy charakter i służą zachowaniu unikalnych i niezastąpionych wartości przyrodniczych dla dobra naszej planety.

W sumie, rozszerzenie liczby parków narodowych jest istotne dla ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, rozwoju turystyki i przyszłego dziedzictwa przyrodniczego. To ważny krok w kierunku zrównoważonego rozwoju i zachowania naszej planety dla przyszłych pokoleń.

LASY PAŃSTWOWE

- wprowadzenie przepisów przyspieszających proces tworzenia rezerwatów i terenów ochronnych
- reforma Lasów Państwowych, powołanie Rady Lasów Państwowych
- likwidacja luki płacowej pomiędzy pracownikami parków narodowych a pracownikami Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz Zakładów Usług Leśnych [tzw. ZUL-ach]
- objęcie nadzorem Ministerstwa Środowiska Lasów Państwowych
- pozbawienie Lasów Państwowych możliwości przekazywania samorządom pieniędzy z Funduszu Leśnego, np. na drogowe inwestycje samorządowe oraz generalnego przekazywania pieniędzy parafiom, jednostkom administracyjnym i organizacjom pozarządowym, np. stowarzyszeniom łowieckim
- podniesienie wymogów transparentności Lasów Państwowych, zwłaszcza w kwestiach budżetowych i zarządzaniu wydatkami i dotacjami
- wprowadzenie ustawowego obowiązku konsultacji społecznych i działania na ich podstawie przez Lasy Państwowe

Zreformowanie Lasów Państwowych umożliwiłoby wprowadzenie nowych standardów zarządzania, uwzględniających ochronę bioróżnorodności i zrównoważone wykorzystanie zasobów leśnych. Partycypacja społeczna i większa transparentność w procesie podejmowania decyzji dotyczących lasów są kluczowe. Reforma może przyczynić się do lepszej ochrony praw pracowników leśnictwa oraz generować korzyści ekonomiczne poprzez innowacje i nowe miejsca pracy. Odpowiedzialne zarządzanie lasami jest niezbędne dla długoterminowej ochrony przyrody i zachowania naszego dziedzictwa przyrodniczego.

PARKI I OGRODY MIEJSKIE

- zachęcanie do stosowania alternatywnych materiałów, takich jak drewno, bambus lub cob w projektach budowlanych i konstrukcyjnych
- wdrażanie zielonej infrastruktury
- rewitalizacja istniejących obiektów, zastępowanie powierzchni utwardzonych zieloną infrastrukturą; wprowadzenie zakazu rewitalizacji przestrzeni publicznej poprzez wycinanie drzew i wylewanie betonu
- promowanie terenów zielonych takich jak parki i ogrody, które mogą pomóc w zmniejszeniu ilości betonu w krajobrazie miasta
- wdrażanie ekologicznych rozwiązań, takich jak ogrody deszczowe, zielone dachy i systemy kompostowania
- propagowanie sadzenia większej ilości drzew i kwiatów i zainstalowanie karmników dla ptaków, aby przyciągnąć dzikie zwierzęta (gminne dofinansowania)
- regularne utrzymywanie i modernizacja urządzeń i udogodnień w parkach, aby zapewnić czyste i bezpieczne środowisko
- wykorzystanie technologii, aby poprawić wrażenia w parku, np. zapewniając dostęp do Wi-Fi, interaktywne wyświetlacze i aplikacje do śledzenia kondycji powietrza (pomiary zanieczyszczenia powietrza)
- zaangażowanie mieszkańców, organizacje non-profit i firmy w projekty poprawy parku, aby wzmocnić poczucie własności i dumy - stworzenie ogrodów społecznych i ogrodów kieszonkowych
- wprowadzenie programów praktycznych zajęć dla szkół oraz ośrodków pomocy społecznej, które będą aktywizować społeczeństwo i edukować na temat roślin i dbania o miejskie ogrody i tereny zielone

Walka z betonozą jest istotna dla współczesnego społeczeństwa, gdyż betonizacja negatywnie wpływa na środowisko, ogranicza przestrzeń zieleni i naturalnych obszarów, a także utrudnia kontakt międzyludzki. Dążenie do zrównoważonego rozwoju i tworzenia przyjaznych społeczności, zapewniających przestrzeń dla rekreacji i aktywności fizycznej. Przywrócenie równowagi między betonem a naturą jest kluczowe dla harmonijnego i zdrowego społeczeństwa.

POWIETRZE

- ustalenie konkretnych celów redukcji emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem wymagań i rozwiązań z różnych sektorów, w tym z sektora rolniczego czy hodowlanego
- wprowadzanie edukacji na temat zanieczyszczenia powietrza, smogu, szkodliwości zachowań takich jak palenie śmieci w przedszkolach, szkołach na poziomie podstawowym i średnim
- tworzenie kampanii społecznych edukujących społeczeństwo na temat przyczyn i środków zapobiegawczych dla zanieczyszczenia powietrza
- poprawa jakości powietrza poprzez (m.in.): wprowadzenie zakazu jazdy autem w centrach miast; wprowadzenie klasyfikacji samochodów pozwalającej na zakazywanie jazdy samochodami niespełniającymi norm środowiskowych; rozbudowa in-frastruktury dla rowerów i pieszych oraz transportu publicznego; dofinansowanie do rowerów miejskich i gminnych, a także do zakupu rowerów prywatnych; wprowadzenie dotacji na indywidualne pompy ciepła zasilane czystą energią przed inwestycją, a nie po; wprowadzenie programów zachęcających do termomodernizacji mieszkań
- obowiązek informowania mieszkańców o jakości powietrza w mieście np. przez alerty
- zwiększenie liczby czujników w miastach. Czujniki na budynkach użyteczności publicznej, np. szkoły, szpitale

Ochrona powietrza jest niezwykle istotna - zanieczyszczenia powietrza mają negatywny wpływ na zdrowie ludzi, ekosystemy i gospodarkę. Czyste powietrze jest kluczowe dla dobrego stanu zdrowia i zachowania równowagi ekologicznej. Ponadto, poprawa jakości powietrza przyczynia się do rozwoju społeczno-gospodarczego i innowacji technologicznych. Walka z zanieczyszczeniem powietrza ma zatem istotne znaczenie dla naszego dobrobytu i przyszłości.

MIKROPLASTIK

- wprowadzenie zakazu produkcji i sprzedaży syntetycznej odzieży, a także wprowadzenie zakazu produkcji i sprzedaży kosmetyków i środków czystości zawierających mikrogranulki
- wprowadzenie restrykcyjnych programów ograniczających produkcję i sprzedaż materiałów i produktów składających się lub zawierających plastik
- wprowadzenie programów dofinansowania dla oczyszczania gminnego i indywidualnego wody „kranówki” w celu ograniczenia zapotrzebowania na zakup wody w plastikowych butelkach i baniakach
- dofinansowanie gminnych programów oczyszczania miasta z zanieczyszczeń i śmieci, w tym także dla projektów tworzenia nowych koszy na śmieci i ich opróżniania
- stworzenie kampanii społecznych informujących społeczeństwo o wpływie mikroplastiku na środowisko i zdrowie
- wycofanie konieczności drukowania paragonów na rzecz cyfrowych potwierdzeń płatności i faktur

Mikroplastik to bardzo małe cząstki plastiku o średnicy mniejszej niż 5 milimetrów, które znajdują się w naszym środowisku naturalnym, w tym w wodach morskich, rzekach, jeziorach oraz glebie. Mikroplastik pochodzi z różnych źródeł, takich jak kosmetyki, ubrania z syntetycznych materiałów, opakowania i odpady plastikowe. Ich obecność ma negatywny wpływ na ekosystemy wodne, organizmy morskie i zdrowie ludzi.

Mikroplastiki mogą być połykane przez organizmy wodne, przenikać do łańcucha pokarmowego i powodować szkodliwe skutki zdrowotne. Ponadto, mikroplastik ma negatywny wpływ na ekosystemy wodne, zanieczyszcza je, a także wpływa na jakość wody pitnej.

Dlatego istotne jest podjęcie działań mających na celu ograniczenie produkcji i emisji mikroplastików, promowanie alternatywnych materiałów i technologii oraz edukowanie społeczeństwa na temat problemu mikroplastików. Tylko poprzez wspólne wysiłki i świadome działania możemy osiągnąć czystsze i zdrowsze środowisko dla nas i przyszłych pokoleń.

PRAWA ZWIERZĄT

- wprowadzenie zapisu o przestrzeganiu i ochronie praw zwierząt do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w tym m.in: przepisów kategorycznie zakazujących trzymania wszystkich zwierząt na łańcuchach, więzach oraz obowiązkowego chipowania zwierząt domowych i dzikich oraz stworzenie jednej ogólnopolskiej bazy rejestracyjnej zwierząt zaczipowanych, a także wprowadzenie rozporządzenia ws. ochrony zwierząt hodowlanych i wykorzystywanych do celów komercyjnych
- wprowadzenie zakazu stosowania środków ochrony roślin, które mają szkodliwy wpływ na owady, ptaki i inne zwierzęta
- stworzenie ogólnopolskiego systemu reagowania w przypadku rannych zwierząt i potrąconych zwierząt
- wprowadzenie do programów aplikacji prokuratorskiej i sędziowskiej zagadnień z Ustawy o ochronie zwierząt; szkolenia dla funkcjonariuszy państwowych w zakresie postępowania w czasie interwencji odbioru zwierząt i wprowadzenie obowiązku wsparcia policji przy interwencjach; powołanie w prokuraturach okręgowych konsultantów ds. znechania się nad zwierzętami i obowiązek powołania biegłych do oceny stanu zdrowia zwierzęcia po interwencji
- wprowadzenie obowiązku reakcji dla wszystkich służb i jednostek administracyjnych w momencie poinformowania o popełnieniu przestępstwa lub podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec zwierząt
- zakazy posiadania zwierząt za znechanie się lub nieuzasadnione uśmiercenie zwierzęcia - podwyższenie górnej granicy o od 15 lat do zakazu dożywotniego, ponadto wprowadzenie obowiązku obciążenia sprawcy zwrotem kosztów za leczenie/rehabilitację poszkodowanego zwierzęcia, a także kosztami sądowymi.
- uwzględnienie zwierząt jako ofiar przemocy w rodzinie i objęcie ich ochroną np. przez tzw. Niebieską Kartę lub jej odpowiednika
- wprowadzenie zakazu prywatnego używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy F2 oraz klasy F3, czyli np. petard hukowych i fajerwerków oraz zachęcenie do rezygnowania z użycia fajerwerków przez samorządy i inne jednostki administracyjne, dotowanie rozwiązań alternatywnych, takich jak pokazy laserowe lub świetlne

Ochrona praw zwierząt jest istotna z moralnego, etycznego i ekologicznego punktu widzenia. Zapobiega okrucieństwu i nadużyciom, utrzymuje równowagę ekologiczną, chroni różnorodność biologiczną i promuje empatię oraz szacunek w społeczeństwie.

OCHRONA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH

- wprowadzenie rzetelnego finansowania na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt dla gmin jako jednostek odpowiedzialnych za prowadzenie schronisk lub zlecenie opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Wprowadzenie podobnego wsparcia dla azyli i przytulisk
- wprowadzenie obowiązkowych kontroli schronisk, w tym schronisk prywatnych, pod względem warunków utrzymania zwierząt, ilości zwierząt, liczby przypadających opiekunów na jedno zwierzę
- określenie konkretnych standardów infrastruktury, w jakich powinny przebywać konkretne gatunki zwierząt: kotów, psów, koni, gryzoni i zwierząt dzikich i zawarcie ich w wytycznych, które sprawdzane są przez osoby kontrolujące dane jednostki
- wprowadzenie wyższych pensji dla pracowników schronisk oraz określenie świadczeń na podstawie specyfiki zawodu, jaki wykonują
- promowanie ograniczania rozrodczości i sterylizacji zwierząt poprzez organizowanie akcji finansujących zabiegi w miastach i gminach
- dofinansowanie akcji i kampanii społecznych promujących adopcję zwierząt zamiast zakupu z hodowli
- możliwość odliczenia od podatku dochodowego kosztów utrzymania zwierząt adoptowanych dla osób adoptujących zwierzęta ze schronisk i centrów interwencyjnych
- wprowadzenie obowiązkowych szkoleń dla urzędników i urzędniczek oraz pracowników i pracownic firm remontowo-budowlanych na temat miejsca i ochrony zwierząt wolno żyjących w mieście, w tym dzikich

Bezdomne zwierzęta często cierpią z powodu braku schronienia, jedzenia i opieki medycznej. Zapewnienie im opieki, adopcji lub odpowiedniego schronienia pomaga zmniejszyć cierpienie i zapewnić im szansę na lepsze życie. Ponadto, dbanie o bezdomne zwierzęta przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz promuje empatię i odpowiedzialność w społeczeństwie.

OCHRONA ZWIERZĄT TZW. CYRKOWYCH

- wprowadzenie zakazu pokazywania, trenowania czy utrzymywania zwierząt w cyrkach i innych tego typu instytucjach, przedsięwzięciach, projektach
- wprowadzenie wysokich kar za wykorzystywanie zwierząt w cyrku
- wprowadzenie kontroli w ogrodach zoologicznych, uwzględniającej między innymi warunki, w jakich przebywają zwierzęta biorąc pod uwagę wymagania ich gatunku co do potrzeb fizjologicznych i społecznych
- wsparcie, w tym finansowe, ogrodów w adopcji zwierząt uratowanych z przemysłu, nielegalnych hodowli, cyrków, lub którym grozi wyginięcie na wolności
- wprowadzenie legislacji, która stopniowo wygaszałaby zakup zwierząt przez ogrody zoologiczne, w celu doprowadzenia do sytuacji, w której takie ogrody adoptują wyłącznie zwierzęta potrzebujące. Charakter takich ogrodów zmieniłby się w azyle dla zwierząt
- wprowadzenie zakazu eutanazji zdrowych osobników, tzw. zootanazji

Wiele zwierząt jest wykorzystywanych w cyrkach i innych instytucjach rozrywki do celów rozrywkowych. Często poddawane są one brutalnym treningom i warunkom życia, które są szkodliwe dla ich fizycznego i emocjonalnego zdrowia. Zakazanie takiej praktyki chroni zwierzęta przed cierpieniem, zapewniając im prawo do godnego życia i uniknięcia wykorzystywania w celach rozrywkowych.

Dodatkowo, zakazanie używania zwierząt w takim kontekście promuje świadomość społeczną dotyczącą ochrony zwierząt i dąży do budowania bardziej empatycznego społeczeństwa.

OCHRONA ZWIERZĄT TZW. LABORATORYJNYCH

- wprowadzenie bezwzględnego zakazu testów na zwierzętach dotyczący testowania nowych produktów - objęcie zakazem testowania także biocydów, suplementów diety oraz substancji chemicznych, a także środków spożywczych, pasz lub innych substancji
- zakaz dopuszczenia na rynek produktów pochodzących z innych krajów, gdzie testy na zwierzętach są legalne
- wprowadzenie rządowego programu edukacji na temat okrucieństwa, jakiemu poddawane są zwierzęta laboratoryjne
- dofinansowania do prac nad alternatywami testów na zwierzętach
- zakaz stosowania badań na zwierzętach w celach kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego
- zakaz wykorzystywania zwierząt do szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych
- wprowadzenie całkowitego zakazu użytkowania zwierząt do szkoleń medycznych i taktycznych

Używanie zwierząt w celach naukowych i laboratoryjnych wiąże się z cierpieniem i krzywdą dla zwierząt, które są poddawane testom, procedurom medycznym i eksperymentom. Zakazanie takiego wykorzystywania zwierząt jest kwestią etyczną i zapewnia ochronę ich dobrostanu. Postęp naukowy i technologiczny umożliwia rozwijanie alternatywnych metod badawczych, które nie wymagają wykorzystywania zwierząt. Istnieje wiele innowacyjnych technik, takich jak modele komórkowe, sztuczne tkanki, symulacje komputerowe, które pozwalają na prowadzenie badań bez konieczności używania zwierząt. Promowanie tych alternatywnych metod jest ważne dla postępu naukowego i dążenia do bardziej humanitarnych i skutecznych sposobów badania.

Skupienie się na metodach niezwiązanych z wykorzystywaniem zwierząt sprzyja innowacjom i prowadzi do bardziej postępowej nauki, która jest zgodna z wartościami etycznymi i humanitarnymi.

OCHRONA ZWIERZĄT PRACUJĄCYCH

- stworzenie systemu zabezpieczającego zwierzęta pracujących w służbach mundurowych i usługach. Wprowadzenie kontroli i szczegółowych wymogów sprecyzowanych pod gatunek, co do miejsca pracy, zamieszkania i utrzymania zwierzęcia, w tym wymóg dożywotniego utrzymywania przez państwo zwierzęcia wycofanego ze służby, a w przypadku prywatnych usług, przez pracodawcę.
- wprowadzenie zakazu sprzedaży zwierząt wycofanych z pracy w służbach mundurowych do rzeźni.
- stworzenie systemu, który docelowo ma wyeliminować wykorzystywanie zwierząt w prowadzonych przez usługodawców.
- Stworzenie systemu zabezpieczającego zwierzęta pracujących w służbach mundurowych i usługach. Wprowadzenie kontroli i szczegółowych wymogów sprecyzowanych pod gatunek, co do miejsca pracy, zamieszkania i utrzymania zwierzęcia, w tym wymóg dożywotniego utrzymywania przez państwo zwierzęcia wycofanego ze służby, a w przypadku prywatnych usług, przez pracodawcę.
- • Wprowadzenie zakazu sprzedaży zwierząt wycofanych z pracy w służbach mundurowych do rzeźni.
- • Stworzenie systemu, który docelowo ma wyeliminować wykorzystywanie zwierząt w prowadzonych przez usługodawców.

Ochrona zwierząt pracy i ograniczanie ich wykorzystywania w celach komercyjnych zapewnia godne traktowanie zwierząt i minimalizuje cierpienie, promuje rozwój alternatywnych, bardziej humanitarnych metod oraz buduje społeczeństwo oparte na szacunku i trosce. To nie tylko chroni zwierzęta, ale także prowadzi do efektywnego i zrównoważonego wykorzystania zasobów. Ma także pozytywny wpływ na etykę i moralność społeczeństwa, promując empatię i świadomość dotyczącą praw zwierząt. Przejście na bardziej humanitarne metody pracy przyczynia się do budowy bardziej sprawiedliwego i zrównoważonego społeczeństwa.

OCHRONA ZWIERZĄT DZIKICH

- całkowity zakaz polowań do 2030 roku.
- wprowadzenie zakazu stawiania na budynkach i dachach kolców odstraszających ptaki.
- wprowadzenie obowiązku zabezpieczenia szklanych powierzchni budynków, aby nie stanowiły zagrożenia dla ptaków.
- wprowadzenie obowiązku ustawiania przez samorzady poideł dla dzikich zwierząt w miastach
- wprowadzenie obowiązku stawiania poideł dla dzikich zwierząt w jednostkach miejskich i gminnych.

Przede wszystkim, zwierzęta dzikie odgrywają ważną rolę w utrzymaniu ekosystemów, działając w łańcuchu pokarmowym, rozprzestrzenianiu nasion i zapylaniu roślin. Ich obecność wpływa na równowagę ekologiczną i zachowanie bioróżnorodności. Zwierzęta dzikie są często zagrożone wyginięciem z powodu kłusownictwa, utraty siedlisk, zmian klimatycznych i innych czynników. Ochrona tych gatunków ma kluczowe znaczenie dla zachowania różnorodności genetycznej oraz zapewnienia przetrwania i przyszłego rozwoju ekosystemów.

Ochrona zwierząt dzikich ma również aspekt moralny. Są one świadomymi istotami, które odczuwają cierpienie i doświadczają emocji. Zadbanie o ich dobrostan i unikanie wykorzystywania ich w celach komercyjnych jest wyrazem szacunku dla ich praw i godności. Wreszcie, ochrona zwierząt dzikich ma wpływ na nasze własne życie. Ekosystemy, w których żyją, dostarczają nam wiele korzyści, takich jak czyste powietrze, woda pitna, pożywienie i materiały naturalne. Ich zachowanie i ochrona przyczyniają się do naszego dobrobytu i zrównoważonego rozwoju społeczeństwa.

Wszystkie te powody sprawiają, że ochrona zwierząt dzikich jest niezwykle ważna dla współczesnego społeczeństwa. Jest to inwestycja w przyszłość naszej planety, zachowanie równowagi ekologicznej i zapewnienie trwałego dziedzictwa przyrodniczego dla przyszłych pokoleń.

OCHRONA ZWIERZĄT TZW. HODOWLANYCH

- wprowadzenie zakazu hodowli zwierząt futerkowych do 2028 oraz wyznaczenie mapy drogowej wygaszenia sektora hodowlanego wszystkich gatunków, w tym ryb: 2025 - zakaz otwierania nowych hodowli; 2040 - pełen zakaz hodowli zwierząt
- likwidacja ferm i innych przemysłowych/komercyjnych gospodarstw hodowlanych
- wprowadzenie obligatoryjnych kontroli jednostek, w których przetrzymywane są zwierzęta na wszystkich etapach hodowli, Wyznaczenie restrykcyjnych kryteriów oceny, sprecyzowanych co do gatunku, jak też wprowadzenie obowiązku kontroli weterynaryjnej na wszystkich etapach hodowli oraz obowiązkowego monitoringu w rzeźniach i na fermach przemysłowych
- wygaszenie mechanizmów finansowych - dopłat do produkcji, wsparcia inwestycji, promocji i projektów badawczo-rozwojowych bazujących na zwierzętach.
- wprowadzenie zakazów względem szczególnie niehumanitarnych praktyk takich jak np: zabijanie zwierząt bez ich uprzedniego ogłuszenia; przycinanie dziobów u drobiu czy ogonów u świń; tuczenie kaczek i gęsi na foie gras – w tym zakaz kategoryczny importu foie gras i jego sprzedaży w jakimkolwiek wymiarze.
- zapewnienie odpowiedniej opieki weterynaryjnej dla zwierząt tzw. hodowlanych, ale też bezzwłoczne wprowadzenie licznych rozwiązań dotyczących poprawy warunków w hodowlach i realnego zapewnienia dobrostanu zwierząt, a docelowo przejście do koncepcji praw zwierząt i wygaszenia hodowli
- zmniejszanie zużycia środków przeciwdrobnoustrojowych na fermach prowadzące do zmniejszenia problemu antybiotykooporności i ograniczenia ryzyka epidemii chorób odzwierzęcych
- wprowadzenie wysokich wymagań odnośnie do przygotowania osób pracujących na fermach oraz obsługujących transport zwierząt - szkolenia m.in. z przepisów prawa, zakończone certyfikatami potwierdzającymi ukończenie szkolenia
- Wygaszanie pracy istniejących rzeźni. Do 2028 zakaz otwierania nowych rzeźni, do 2040 zamknięcie wszystkich rzeźni

WEGANIZM I PRODUKCJA ŻYWNOSCI

- priorytetowe traktowanie przejścia na żywność pochodzenia roślinnego w planach działań na rzecz klimatu. Aktualizacja rządowych wytycznych dotyczących żywności, w celu promocji pełnowartościowej żywności pochodzenia roślinnego
- wprowadzenie wyższego podatku VAT na żywność zawierającą produkty pochodzenia zwierzęcego (mięso, mleko, jaja, miód i ich pochodne). Obniżenie podatku VAT na żywność roślinną i pochodzącą z małych, polskich gospodarstw rolnych
- wprowadzenie zakazu dotacji lub innych form sponsorowania produkcji produktów zawierających mięso, mleko i jaja, oraz inne produkty odzwierzęce. Wsparcie i dotacja zrównoważonej produkcji żywności roślinnej
- wprowadzenie zakazu reklam produktów zawierających mięso, mleko i jaja, lub inne produkty odzwierzęce, w jakiegokolwiek formie do 2028 roku
- wprowadzenie obowiązkowej 1 lub więcej opcji roślinnej dla posiłków w szkołach, szpitalach, domach opieki, więzieniach i instytucjach rządowych
- wprowadzenie obowiązku oznaczania produktów odpowiednimi etykietami, informującymi o efektach środowiskowych związanych z produkcją tychże produktów (także w komunikacji komercyjnej); podobne oznaczenia powinny zostać wprowadzone dla produktów pochodzących od lokalnych rolników i producentów żywności
- wprowadzenie dotacji na produkty wytwarzane przez tzw. małych rolników. Utworzenie funduszu wsparcia oraz systemu szkoleń dla rolników przechodzących z produkcji żywności odzwierzęcej na zrównoważoną produkcję żywności roślinnej
- wprowadzenie zakazu używania oleju palmowego w produktach wytwarzanych i importowanych do Polski

Zrównoważone żywienie i jego produkcja przyczyniają się do ochrony środowiska, redukując emisję gazów cieplarnianych, zużycie wody i zniszczenie ekosystemów. Sam weganizm promuje zdrowy styl życia, pomaga w zapobieganiu wielu chorobom, takim jak choroby serca, otyłość i cukrzyca. Proponowane przez nas rozwiązania opierają się na etycznych wartościach, eliminując wykorzystywanie zwierząt w przemyśle spożywczym i ubraniowym. Wybierając weganizm, wspieramy sprawiedliwość dla zwierząt i tworzymy bardziej empatyczne społeczeństwo.

SILNY I NIEZALEŻNY SAMORZĄD

- poprawa sytuacji finansowej JST poprzez m.in.: zwiększenie udziału JST we wpływach z PITu: w zakresie gmin do 55,41%; w zakresie powiatów do 14,86%; w zakresie województw do 2,32%; 100% pokrywanie kosztów utrzymywania placówek oświatowych przez subwencję oświatową; pokrywanie w 100% kosztów wykonania zadań zleconych przez władzę centralną
- zabezpieczenie samorządów przed zarządzeniem komisarycznym, dzięki temu, że Komisarz byłby wybierany przez organ uchwałodawczy na początku kadencji i nie mógłby nim zostać Radny organu uchwałodawczego
- wspieranie rozwoju naukowo-technicznego służącego polskim przedsiębiorstwom i samorządom, ukierunkowane na OZE oraz tzw. „zawody przyszłości”
- zmniejszenie liczby województw - województwa powinny odpowiadać za podobny % krajowego PKB oraz być dobrze skomunikowane wewnętrznie (na wzór francuskiej reformy administracyjnej) oraz wydzielenie Miasta Stołecznego Warszawa jako osobnej jednostki administracyjnej
- Walka z kryzysem mieszkaniowym przez m.in.: powołanie Państwowej Agencji Mieszkaniowej, koordynującej politykę mieszkaniową państwa oraz dofinansowanie budowy większej liczby tanich mieszkań przez państwo
- dofinansowanie miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej
- zmniejszenie barier dot. poruszania się po mieście oraz funkcjonowania na rynku pracy przez OzN
- zlikwidowanie infrastruktury miejskiej wymierzonej przeciwko osobom w kryzysie bezdomności
- powstrzymanie przekształcania samorządowych szpitali i przychodni w spółki prawa handlowego

Silny samorząd umożliwia bliższy kontakt i większą reprezentację społeczności lokalnych, co prowadzi do lepszego zrozumienia i uwzględnienia ich potrzeb. Odpowiada też za świadczenie usług publicznych na najbliższym poziomie, takich jak edukacja, opieka zdrowotna czy infrastruktura, i może dostosować je do specyficznych potrzeb danej społeczności. Silny samorząd przyczynia się też do większej partycypacji obywateli w procesie podejmowania decyzji, co wzmacnia demokrację i zaangażowanie społeczne.

ZIELONY SAMORZĄD

- połączenie wszystkich miast powiatowych koleją;
- utworzenie połączeń autobusowych łączących wszystkie gminy powiatu z miastem powiatowym i inwestycje w zeroemisyjny transport zbiorowy
- zwiększenie inwestycji na infrastrukturę rowerową;
- zmniejszenie cen biletów w transporcie publicznym.
- zwężanie ulic w centrach miast na wzór barcelońskich Supersilles;
- wyeliminowanie plastikowych artykułów w urzędach i instytucjach publicznych;
- cyfryzacja urzędów, rezygnacja z nadmiaru papieru;
- zmniejszenie liczby betonowych placów i zwiększenie nasadzeń drzew i krzewów oraz przeznaczenie większej części miast na tereny zielone;
- urzędy i budynki publiczne wyposażone w panele fotowoltaiczne;
- zmniejszenie ilości miejsc parkingowych w centrach miast oraz stopniowe wyłączenie centrów miast z ruchu samochodowego.
- powołanie Lokalnych Agencji Klimatycznych na wzór Paryskiej Agencji Klimatycznej - powinna odpowiadać m.in. za stworzenie katalogu dobrych praktyk utrzymania zieleni i gospodarki wodnej w mieście, który będzie pomocą dla samorządowców, a także aktywistów i aktywistek miejskich.

Zielony samorząd, czyli samorząd o zielonym charakterze i priorytetach ekologicznych, jest niezwykle ważny dla budowania zrównoważonej i przyjaznej dla środowiska przestrzeni lokalnej. Działania zielonego samorządu koncentrują się na ochronie środowiska, efektywnym zarządzaniu zasobami naturalnymi oraz promocji zrównoważonego rozwoju. Poprzez wprowadzanie ekologicznych rozwiązań, takich jak energetyka odnawialna, zielone przestrzenie miejskie czy segregacja odpadów, zielony samorząd przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, ochrony przyrody i redukcji negatywnego wpływu na klimat. Dlatego istotne jest wspieranie rozwoju zielonego samorządu, aby budować bardziej ekologiczne, zrównoważone i przyszłościowe społeczeństwo.

SAMORZĄD DLA SENIORÓW I SENIOREK

- wprowadzenie Samorządowej Karty Seniora dla każdej osoby powyżej 60. roku życia
- Samorządowa Karta Seniora gwarantująca zniżki na usługi zdrowotne, rekreacyjne, edukacyjne i sportowe świadczone zarówno przez podmioty prywatne, jak i publiczne. Samorządowa Karta Seniora upoważniałaby również do darmowych przejazdów komunikacją zbiorową
- powołanie samorządowych Rad Seniorów
- dofinansowanie tworzenia klubów seniora
- wyposażenie seniorów w tzw. „przycisk życia”, którego naciśnięcie rozpocząłoby głośnomówiące połączenie z pracownikiem medycznym

Samorząd wspierający seniorów jest niezwykle istotny dla zapewnienia godnego i aktywnego życia osób starszych. Poprzez różnorodne programy i usługi dedykowane seniorom, taki samorząd pomaga im w radzeniu sobie z wyzwaniami związanymi z wiekiem, zapewniając wsparcie w zakresie opieki zdrowotnej, aktywności społecznej, kultury i rekreacji.

Działania samorządu wspierającego seniorów mają na celu eliminowanie izolacji społecznej, zapewnienie bezpieczeństwa, a także stymulowanie aktywności fizycznej i umysłowej seniorów. Taki samorząd tworzy także możliwości uczestnictwa w życiu społecznym, buduje więzi międzypokoleniowe i wzbogaca lokalną społeczność. Dlatego ważne jest, aby samorząd kontynuował inicjatywy i programy mające na celu wsparcie i troskę o seniorów, tworząc dla nich sprzyjające warunki i możliwości pełnego i godnego życia.

SAMORZĄD DLA MŁODYCH

- Wzmocnienie młodzieżowych rad i sejmików poprzez m.in.: obligatoryjne powołanie młodzieżowego sejmiku województwa w każdym województwie, młodzieżowej rady powiatu w każdym powiecie oraz młodzieżowej rady miasta w każdym mieście na prawach powiatu, a także powołanie młodzieżowej rady gminy w każdej gminie przekraczającej 15. tys. mieszkańców
- inicjatywa uchwałodawcza dla wszystkich młodzieżowych rad i sejmików
- uregulowanie budżetów młodzieżowych rad i sejmików na poziomie: nie mniej niż 100 000 zł dla młodzieżowego sejmiku województwa; nie mniej niż 0,05% rocznych wydatków powiatu dla młodzieżowej rady powiatu; nie mniej niż 0,01% rocznych wydatków gminy dla młodzieżowej rady gminy
- statuty młodzieżowych rad i sejmików powinny zawierać zapisy o: prawie kandydowania dla osób zarówno mieszkających jak i uczących się na terenie danej JST; gwarantujące apartyjność i niezależność młodzieżowej rady lub sejmiku; zapewniające uczciwy system wyborów, wolny od wszelkich wpływów partyjnych lub politycznych
- utworzenie na poziomie powiatowym Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego (MBO), a kwota przeznaczana przez Zarząd i Radę Powiatu na MBO powinna być nie mniejsza niż 0,1% wydatków powiatu
- wprowadzenie funkcji Rzecznika ds. Młodzieży przy organach wykonawczych JST; Rzecznikiem ds. Młodzieży powinna móc zostać osoba 16. a 27 rokiem życia, funkcja Rzecznika ds. Młodzieży jest odpłatna
- realizację przez JST programów z zakresu edukacji prawnej, np.: praw konsumenckich, prawa spadkowego, bezpieczeństwa w sieci
- pozwolenie samorządowi uczniowskiemu na gromadzenie funduszy z dobrowolnych składek i innych źródeł

Młodzi ludzie powinni mieć głos na poziomie samorządu terytorialnego, ponieważ ich perspektywa i potrzeby są istotne dla rozwoju lokalnej społeczności. Umożliwienie udziału młodym osobom w procesach decyzyjnych pozwala na reprezentację ich interesów oraz wpływ na kształtowanie polityk dotyczących edukacji, kultury, sportu i infrastruktury. Włączenie młodych ludzi do samorządowych dyskusji i procesów decyzyjnych tworzy również więź międzypokoleniową oraz buduje poczucie przynależności i zaangażowania w lokalną społeczność.

DEMOKRATYCZNY SAMORZĄD

- czynne prawo wyborcze od 16 roku życia
- ograniczenie liczby okręgów wyborczych w granicach miasta
- wzmocnienie roli m.in. związków samorządów, organizacji ponadlokalnych w konsultacjach projektów aktów prawnych rządu i parlamentu oraz w zgłaszaniu własnych inicjatyw
- wspieranie III sektora poprzez większy udział organizacji pozarządowych w podejmowaniu decyzji na każdym szczeblu funkcjonowania państwa
- obligatoryjne prowadzenie budżetu partycypacyjnego we wszystkich powiatach oraz w gminach przekraczających 20. tys. mieszkańców
- głosy w budżecie partycypacyjnym powinny móc oddawać osoby posiadające przynajmniej częściową zdolność do czynności prawnych

Samorząd terytorialny powinien być ostoją demokracji, ponieważ umożliwia obywatelom bezpośredni udział w podejmowaniu decyzji dotyczących ich lokalnej społeczności. Zapewnia to większą przejrzystość i odpowiedzialność w procesach decyzyjnych, gdzie mieszkańcy mają realny wpływ na kształtowanie polityk publicznych. Samorząd terytorialny jest także ważnym miejscem budowania zaufania i współpracy między obywatelami a władzami lokalnymi, co wzmacnia więzi społeczne i poczucie wspólnoty.

Dodatkowo, samorząd terytorialny jest blisko mieszkańców i ma lepsze zrozumienie ich potrzeb i problemów, co umożliwia skuteczniejsze podejmowanie decyzji. Działania podejmowane na poziomie samorządu mają bezpośredni wpływ na jakość życia lokalnej społeczności, w zakresie takich obszarów jak infrastruktura, ochrona środowiska, edukacja czy opieka zdrowotna. Dlatego istotne jest, aby samorząd terytorialny miał silne uprawnienia i niezależność, aby móc skutecznie reprezentować interesy swoich mieszkańców i budować dobrze funkcjonujące lokalne społeczności.

BEZPIECZNA EDUKACJA

- powoływanie miejskich Rzeczników Praw Ucznia (na wzór warszawskiego) - z założeniem, że można powoływać także szkolnych rzeczników
- zagwarantowanie miejsca w szkołach i przedszkolach organizacjom pozarządowym
- zagwarantowanie rzeczywistego wsparcia psychologicznego osobom uczniowskim
- wyprowadzenie polityki i religii ze szkół i przedszkoli
- zapewnienie dostępu do bezpłatnych WSZYSTKICH podręczników we wszystkich placówkach oświatowych
- zmiana zasad oceniania na ocenianie opisowe, które jest w stanie podkreślić indywidualność osób uczniowskich
- zapewnienie wegańskich/wegetariańskich posiłków dla wszystkich osób uczniowskich – w formie promocji regionalnych produktów

Bezpieczeństwo osób uczniowskich w szkołach i przedszkolach powinno być priorytetem, dlatego ważne jest, aby zapewnić im ochronę zarówno fizyczną, jak i emocjonalną w ramach procesu edukacyjnego. Uwzględnienie wegańskich posiłków w stołówkach szkolnych jest istotne, ponieważ pozwala uczniom o różnych preferencjach żywieniowych na zdrowe i zrównoważone odżywianie, jednocześnie promując szacunek dla zwierząt i środowiska oraz popularyzując regionalne produkty. Ocenianie winno pozwalać dostrzeżenie różnorodności umiejętności i talentów uczniów, czego z cyferek umieszczanych na świadectwach nie da się wyczytać.

Dodatkowo - to, co jest powtarzane od wielu lat - szkoła powinna być wolna od wszelkich wpływów politycznych i ideologicznych. Konieczne jest zapewnienie osobom uczniowskim neutralnego i tolerancyjnego środowiska, gdzie każdy i każda może czuć się akceptowany i szanowany, niezależnie od poglądów czy przekonań religijnych.

Bezpieczne i przyjazne środowisko edukacyjne sprzyja zdrowemu rozwojowi uczniów, kształtowaniu ich pozytywnej tożsamości oraz budowaniu relacji i współpracy.

EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI

- zmiana programów - program musi zostać napisany przez specjalistów i specjalistki i to tak, żeby nie był obciążeniem ani dla osób uczniowskich, ani dla osób nauczycielskich, należy również uwzględnić zmianę metod nauczania, a naturalną kontynuacją tego będzie odejście od testomanii, która nie służy nikomu
- edukacja obywatelska w ramach godziny wychowawczej
- edukacja seksualna - program konsultowany przez pedagogów, psychologów i seksuologów
- edukacja przedsiębiorczo-pracownicza, która będzie obejmowała staże - nie tylko w szkołach branżowych, edukację praktyczną - o rodzajach zatrudnienia, o prawach pracowniczych, a także projektowanie firmy
- edukacja klimatyczna, na temat bioróżnorodności oraz ochrony i praw zwierząt w ramach biologii, geografii, chemii i fizyki
- promowanie tworzenia szkolnych organizacji przyjaciół zwierząt poprzez tworzenie materiałów dydaktycznych i budżetów na rozwój takich organizacji

Edukacja przyszłościowa jest istotna, ponieważ umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do zrozumienia i radzenia sobie z wyzwaniami XXI wieku. Włączenie edukacji klimatycznej pozwala na rozwijanie świadomości ekologicznej i mobilizowanie młodych ludzi do działań na rzecz ochrony środowiska. Edukacja obywatelska jest niezwykle ważna, ponieważ uczy uczniów o ich prawach i obowiązkach jako członków społeczeństwa. Uczniowie poznają zasady demokracji, równości, tolerancji i aktywnego udziału w życiu publicznym, co pozwala na budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Uwzględnienie edukacji seksualnej jest istotne, aby zapewnić uczniom pełne i rzetelne informacje na temat zdrowia seksualnego, związków międzyludzkich i odpowiedzialnego podejścia do seksualności. Dzięki temu młodzi ludzie mogą podejmować świadome decyzje, chronić swoje zdrowie i budować zdrowe relacje.

Edukacja przyszłościowa rozwija umiejętności krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, komunikacji i współpracy, które są niezbędne w dzisiejszym świecie. Uczniowie uczą się elastycznego myślenia, adaptacji do zmian, innowacyjności i przedsiębiorczości.

NOWOCZESNA EDUKACJA

- finansowanie modernizacji szkół i przedszkoli
- zapewnienie funduszy na wydarzenia kulturalne
- zwiększenie komfortu pracy osób nauczycielskich (i komfortu nauki dla osób uczniowskich) poprzez zmniejszenie liczebności klas i grup
- reforma technologiczna placówek oświatowych – np. rzutniki, tablety dla nauczycieli
- opłacony dostęp do platform z materiałami

Obecnie nie można mówić o dobrze dofinansowanych placówkach oświatowych – począwszy od tak prozaicznych spraw jak brak środków higienicznych w łazienkach szkolnych, przez niewystarczającą liczbę egzemplarzy książek i lektur, brak papieru na kserówki dla osób uczniowskich, skończywszy na braku nowoczesnego sprzętu informatycznego i wizualnego.

W obecnej szkole (i przedszkolach) wyjścia na wydarzenia kulturalne odbywają się wyłącznie wtedy, gdy opiekunowie osób uczniowskich pokryją koszty (lub – jeśli samorząd zadysponuje jakieś środki ze swojego budżetu). Kultura powinna stanowić jeden z priorytetów. Nauczyciele i nauczycielki powinni mieć możliwość pokazywania swoim podopiecznym przedstawiń, wystaw czy eksponatów.

Dlatego polska edukacja powinna wreszcie zrobić ten krok i wkroczyć pełną gębą w XXI wiek. A tego nie zrobimy, mając na czele Ministerstwa Edukacji Przemysława Czarnka, który zamiast rozwijać placówki edukacyjne, dofinansowując je odpowiednio, chce przywrócenia zasad rodem ze średniowiecza. Pozostaje zadać pytanie, czy do Pana Ministra nie dotarło oświecenie?

GODNOŚĆ PRACY NAUCZYCIELI

1. Wyższy procent w PKB na edukację
2. Zapewnienie niezbędnych funduszy na zakup materiałów dydaktycznych, edukacyjnych i plastycznych dla nauczycieli w placówkach oświatowych.
3. Uwzględnienie poziomu inflacji przy pensjach – waloryzacja pensji pracowników oświaty o procent inflacji.
5. Dofinansowanie do wybranych przez nauczyciela kursów/szkoleń
6. Większe dofinansowania do studiów podyplomowych dla nauczycieli i nauczycielek
7. Swoboda w doborze formy prowadzenia zajęć

Nie trzeba być fachowcem, żeby zauważyć, że obecnie stosowane metody – niejednokrotnie narzucane przez Ministerstwo i samego ministra Czarnka – są nieskuteczne i archaiczne. Nauczyciele i nauczycielki powinni więc mieć możliwość korzystania ze swojej wiedzy i doświadczeń przy doborze formy prowadzenia zajęć lekcyjnych. To będzie nie tylko udogodnienie dla osób nauczycielskich i uczniowskich, ale przede wszystkim wyraz należnego im szacunku i zaufania.

Absurdalna jest także sytuacja, w której nauczyciele i nauczycielki, aby móc pracować z podopiecznymi muszą nierzadko sami kupować materiały lub prosić o ich zakup rodziców. To niewyobrażalne i skandaliczne, ale niestety taka jest rzeczywistość. Należy dokonać wszelkich starań, aby podstawowe materiały do pracy były zapewniane wszystkim placówkom według potrzeb z budżetu państwa.

Nie można dopuszczać do sytuacji, w której osoby nauczycielskie muszą sobie same zapewniać dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych. Tego typu źródła powinny być dostępne dla nauczycieli i nauczycielek bez opłat (koszty powinny być ponoszone odgórnie).

WOLNOŚĆ WYZNANIOWA

- zakaz wywieszania w budynkach publicznych i administracyjnych symboli religijnych, w tym usunięcie krzyży z Sejmu i Senatu
- ograniczenie lub zlikwidowanie przepisów dotyczących obrazy uczuć religijnych
- zakaz agitacji politycznej w miejscach kultu religijnego
- niedofinansowywanie przez państwo kierunków wyznaniowych na studiach
- likwidacja Funduszu Kościelnego
- sprawiedliwe opodatkowanie Kościoła Katolickiego
- laicyzacja Świąt Narodowych

Zlaicyzowanie państwa jest istotne ze względu na zachowanie równości, sprawiedliwości i wolności obywateli. Pozwala na oddzielenie sfery religijnej od polityki, co gwarantuje, że żadna religia nie będzie miała dominującego wpływu na decyzje państwowe. Zlaicyzowane państwo zapewnia także pluralizm światopoglądowy, dając obywatelom wolność wyboru i szanując różnorodność religijną, agnostyczną lub ateistyczną. To sprzyja tolerancji, dialogowi i współpracy między różnymi grupami społecznymi.

Dodatkowo, laickie państwo chroni prawa mniejszości i zapewnia równy dostęp do usług publicznych dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich przekonań religijnych. Zapobiega to dyskryminacji i faworyzowaniu określonych grup na podstawie religii.

Wreszcie, wolność religijna umożliwia rozwój nauki, kultury i edukacji niezależnie od wpływów religijnych. To sprzyja postępowi, innowacjom i rozwojowi społeczeństwa opartego na racjonalności i dowodach naukowych.

W sumie, zlaicyzowane państwo jest istotne dla zapewnienia równości, wolności wyboru i rozwoju społeczeństwa opartego na wartościach demokratycznych i poszanowaniu praw obywateli niezależnie od ich przekonań religijnych.

ROLNICTWO

- **wsparcie dla ekologicznego rolnictwa (również z uwzględnieniem ZDROWEGO GMO)**
- **rozwój farm wertykalnych**
- **wsparcie dla inicjatyw, takich jak kamiennogórski „ziemi.pl”**
- **wsparcie dla rolników lokalnych i promocja lokalnych produktów**

Dbanie o lokalnych rolników i zrównoważone rolnictwo jest istotne z kilku powodów. Po pierwsze, wspieranie lokalnych rolników pomaga w utrzymaniu żywotności obszarów wiejskich, zapobiegając migracji ludności do miast i przyczyniając się do równomiernego rozwoju kraju.

Po drugie, zrównoważone rolnictwo ma kluczowe znaczenie dla ochrony środowiska. Dbłość o zdrową glebę, zachowanie bioróżnorodności oraz ograniczenie stosowania szkodliwych chemikaliów i pestycydów przyczyniają się do zachowania ekosystemów i zapewnienia czystego powietrza, wody i gleby.

Wspieranie lokalnych rolników i promowanie zrównoważonego rolnictwa przyczyniają się do tworzenia żywności wysokiej jakości. Lokalni producenci często oferują świeże, naturalne produkty, które nie są poddawane długotrwałemu przechowywaniu i przetwarzaniu, co przekłada się na lepszą jakość żywności.

Dodatkowo, dbanie o lokalnych rolników wpływa na wzrost samowystarczalności żywnościowej kraju, co ma strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego. Wspierając lokalne gospodarstwa, zmniejszamy także zależność od importu żywności.

Troska o lokalnych rolników i promowanie zrównoważonego rolnictwa przyczynia się do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, ochrony środowiska, zdrowia publicznego oraz budowania bardziej odpornego i samowystarczalnego systemu żywnościowego.

PRACA

- tworzenie Specjalnych Strf Ekonomicznych w regionach pogórnicych i najbardziej dotkniętych transformacją
- wsparcie regionów pogórnicych w spełnieniu wymogów przystąpienia do unijnego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji
- przekazanie samorządom środków na zagospodarowanie terenów wydobywczych, dostosowanie infrastruktury do nowych potrzeb społeczności
- przeznaczenie środków na przekwalifikowanie byłych górników i innych zawodów dotkniętych transformacją
- 4-dniowy tydzień pracy

Rozwój środowiska pracy w Polsce po przeprowadzeniu transformacji energetycznej jest istotny z kilku powodów. Konieczne jest tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach związanych z odnawialnymi źródłami energii, efektywnością energetyczną i ochroną środowiska. Zapewnienie godziwych warunków pracy i bezpieczeństwa pracowników jest kluczowe, ze względu na wprowadzenie nowych technologii i procesów związanych z transformacją energetyczną.

Ponadto, rozwój środowiska pracy po transformacji energetycznej przyczynia się do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, poprzez rozwijanie sektorów zielonej gospodarki. Dodatkowo, może przynieść korzyści w postaci poprawy jakości życia pracowników, zwiększenia świadomości ekologicznej i zaangażowania w działania na rzecz ochrony środowiska.

Rozwój środowiska pracy w Polsce po transformacji energetycznej ma fundamentalne znaczenie dla tworzenia nowych miejsc pracy, zapewnienia bezpiecznych warunków pracy, wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki oraz poprawy jakości życia pracowników.

ENERGETYKA

- OZE jako podstawa źródeł generowania energii (w miarę możliwości, energia jądrowa jako uzupełnienie tak długo, jak będzie to niezbędne)
- 100% finansowania termomodernizacji dla osób o najniższych dochodach oraz zwiększenie dofinansowania wymiany pieców na pompy ciepła
- modernizacja latarni ulicznych i drogowych
- integracja energetyczna UE
- zakaz prywatnego spalania węgla od 2030 roku, a całkowite odejście od węgla od 2035 roku - neutralność klimatyczna zostanie osiągnięta do 2040 roku
- obowiązkowa fotowoltaika na nowych budynkach - szczególnie publicznych

Często słyszymy o transformacji jako o transformacji energetycznej. My chcemy zaproponować szersze, bardziej holistyczne podejście - transformację całego państwa. Powiem to właśnie pozwoli na wprowadzenie dobrych, trwałych zmian, które są konieczne. O ich konieczności już zdecydowało społeczeństwo, które stanowczym głosem za nimi się opowiada.

O samej transformacji sektorów energetycznego i ciepłowniczego powstało wiele opracowań organizacji branżowych i think tanków. Dlatego zaznaczę jedynie najbardziej podstawowe założenia. Mianowicie odejście od węgla jest sprawą oczywistą i uważamy, że powinniśmy węgla z mixu energetycznego pozbyć się najpóźniej do 2035 roku. Już teraz, gdyby nie PiS-owskie sztuczne ograniczenia i praktycznie brak inwestycji w sieci przesyłowe, moglibyśmy z elektrowni wiatrowych i słonecznych wyciągać nawet 11 GW energii. To tyle, co dałyby 2 elektrownie w Bełchatowie, ale bez spalania węgla.

Pełną neutralność klimatyczną powinniśmy osiągnąć najpóźniej do roku 2040. To cel realistyczny, ponieważ jesteśmy do bólu pragmatyczni. Jednak aby tę neutralność osiągnąć, to poza tym, co zostało już powiedziane, należy na serio wziąć się za wymianę źródeł ciepła. Szczególnym wsparciem trzeba otoczyć osoby o najniższych dochodach, które same nie będą w stanie tego dokonać. Patrząc dalej - wymiana źródła ciepła przez refinansowanie także nie jest skutecznym rozwiązaniem, dlatego uważamy, że program ten kwalifikuje się do głębokiej reformy.

ZDROWIE

- 8% PKB na ochronę zdrowia
- lepsze, bardziej wartościowe posiłki w szpitalach (minimum 25 zł na osobę)
- legalizacja eutanazji
- zwiększenie dostępu do antykoncepcji - w tym antykoncepcji awaryjnej
- zmniejszenie cen leków - dla seniorów darmowe leki
- wprowadzenie ustawy o zawodzie psychologa
- udostępnienie większej liczby miejsc dla osób studenckich i lepsze dofinansowanie kierunków medycznych

Transformacja musi objąć także ochronę zdrowia. Rzeczą absolutnie oczywistą jest konieczność zwiększenia środków przeznaczanych na ochronę zdrowia do 8% PKB - i to bez kreatywnej księgowości. Poprawa warunków leczenia, ochrony zdrowia musi objąć także posiłki w szpitalach, zmniejszenie cen leków na receptę, czy też zwiększenie dostępu do antykoncepcji. Należy również pamiętać o konieczności wprowadzenia ustawy o zawodzie psychologa.

**Uczyńmy Polskę zieloną,
sprawiedliwą i równą!
Zróbmy to dla nas,
zróbmy to dla przyszłych
pokoleń!**

#OstryProgramdlaPolski

